

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๑

- อ้างอิง: ๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐
๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘
๓. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ.๒๕๕๘

๑. ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ทางภาคเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งห่างจากกรุงเทพมหานครมากที่สุดในภาคเหนือ มีระยะทางประมาณ ๙๒๔ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๑๒,๖๘๑.๒๕๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๙๖๙,๗๕๐ ไร่ ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ ๗ ของประเทศ มีความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร กว้างประมาณ ๙๕ กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ลักษณะสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบเชิงเขา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ด้านรัฐฉานตอนใต้ รัฐคะยาบางส่วน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเวียงแหง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอดและ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ด้านรัฐคะยา และรัฐคอกทูเล

จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ รวมทั้งสิ้นยาว ๔๘๓ กิโลเมตร แบ่งเป็นพรมแดนทางบก ยาวประมาณ ๓๒๖ กิโลเมตร และพรมแดนทางน้ำยาวประมาณ ๑๕๗ กิโลเมตร (ด้านแม่น้ำสาละวิน ยาว ๑๒๗ กิโลเมตร และด้านแม่น้ำเมย ยาว ๓๐ กิโลเมตร) ทุกอำเภอในจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ภูมิอากาศ

จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดที่มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น โดยในฤดูร้อนจะมีอากาศร้อนจัด อากาศหนาวจัดในฤดูหนาว และฝนจะตกชุกในฤดูฝน นอกจากนี้จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี ทั้งนี้มีสาเหตุเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศที่เป็นหุบเขาสูง มีพื้นที่อยู่บนที่สูงเหนือระดับ น้ำทะเล ทำให้มีอุณหภูมิสูงในตอนกลางวัน เนื่องจากถูกแสงแดด ส่วนในตอนกลางคืนจะได้รับอิทธิพลจากลมภูเขา ทำให้อากาศเย็นลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเมื่อความร้อนในตอนกลางวันลอยตัวขึ้นปะทะกับความชื้นของอากาศ จึงทำให้เกิดหมอกปกคลุม โดยทั่วไปในตอนกลางคืนสภาพภูมิอากาศจะมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนทั้ง ๓ ฤดูกาล

- **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่ช่วงระหว่างกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคมจะมีอากาศร้อนอบอ้าว
- **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตก เดือนตุลาคม - เดือนใต้ทำให้อากาศชุ่มชื้นฝนจะตกชุกมาก ซึ่งจะมีปริมาณมากที่สุด ในเดือนสิงหาคม
- **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและความกดอากาศสูงจากประเทศจีน อากาศจะหนาวเย็นมาก

๑.๒ เขตการปกครอง

จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ๔๕ ตำบล ๔๑๕ หมู่บ้าน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๖ แห่ง อบต. ๔๒ แห่ง โดยแยกเป็นอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	ประชากร
เมือง	๗	๖๘	๒๕,๙๒๐	๖๒,๔๖๐
ปาย	๗	๖๒	๒๘,๗๘๐	๓๘,๑๒๖
ปางมะผ้า	๔	๓๘	๑๙,๐๑๒	๒๑,๔๑๐
ขุนยวม	๖	๔๓	๘,๘๔๐	๒๓,๑๕๙
แม่ลาน้อย	๘	๖๙	๑๑,๙๖๓	๓๖,๓๐๙
แม่สะเรียง	๗	๗๗	๒๒,๒๒๕	๓๕,๐๙๙
สบเมย	๖	๕๘	๓๕,๑๓๙	๔๓,๖๙๘
รวม	๔๕	๔๑๕	๑๕๑,๘๘๐	๒๘๐,๒๖๑

แผนภาพที่ ๑.๑: แสดงข้อมูลตำบล หมู่บ้าน ครัวเรือน และจำนวนประชากร (ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑)

๑.๓ แหล่งน้ำที่สำคัญ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

จากสภาพพื้นที่ที่เป็นภูเขาและป่าไม้ ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นแหล่งกำเนิดน้ำหลายสายโดยมีแม่น้ำสายสำคัญ เช่น น้ำของ น้ำแม่สะงา นอกจากนี้ยังมีลำน้ำอื่นๆ ๒ สาย คือแม่น้ำปายและแม่น้ำยวม ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด โดยพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมดจะไหลลงสู่มแม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำสุรินท์ แม่ละมาด

แหล่งน้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วยแหล่งน้ำตามโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนและโครงการขนาดเล็ก ปัจจุบันมีโครงการชลประทาน รวม ๓๐๙ โครงการ มีพื้นที่ชลประทานปัจจุบัน ๑๔๑,๕๘๑ ไร่

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๒ อ่าง ความจุที่ระดับเก็บกัก ๑.๒๗ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำในอ่างฯ ปัจจุบัน ๑.๑๖ ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ ๙๑.๓๓)

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๒๙ อ่างความจุที่ระดับเก็บกัก ๑๑.๐๕ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำในอ่างฯปัจจุบัน ๘.๐๗ ล้าน ลบ.ม. (ร้อยละ ๗๓.๐๓)

๒. แนวความคิดในการเผชิญเหตุ ในกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดภาวะอุทกภัย (จากภาวะฝนตกหนักหรือการระบายน้ำเพิ่มเติม)

๒.๑ การตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

จังหวัดแม่ฮ่องสอน / กอ.ปภ.จังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม ประจำปี ๒๕๖๑ ขึ้นโดยมีภารกิจรับผิดชอบในด้านการเตรียมความพร้อม การกำกับ ควบคุมและสั่งการแก่หน่วยปฏิบัติ หน่วยสภทบ หน่วยสนับสนุน เพื่อป้องกันและให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้นได้ในช่วงฤดูฝนประจำปี ๒๕๖๑ พร้อมแจ้งให้มิสเตอร์เตือนภัยเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

๒.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติ แบ่งขั้นตอนของการปฏิบัติตามแผนฯนี้ ออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๒.๑ **ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนการเกิดสถานการณ์** กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อเป็น ศูนย์กลางการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยมอบหมายให้มีบุคลากรปฏิบัติภารกิจให้เพียงพอ พร้อมทั้ง มอบหมายภารกิจให้รับผิดชอบอย่างครอบคลุมในทางปฏิบัติ ให้เน้นภารกิจ ด้านการป้องกันก่อนเกิดสถานการณ์ให้สามารถปรับเปลี่ยนภารกิจเป็นการให้ความช่วยเหลือหรือบรรเทาภัยขณะเกิดภัย และปรับเปลี่ยนภารกิจเป็นการ ฟื้นฟูผู้ประสบภัยหลังการเกิดภัยได้

๒.๒.๒ **ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นตอนปฏิบัติขณะเกิดภัย** ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ปรับเปลี่ยนภารกิจด้านการป้องกัน เป็นการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยหรือบรรเทาภัย (ลดอันตรายจากภัยให้เกิดความสูญเสียขั้นน้อยที่สุด) ขณะเกิดภัยพิบัติ

๒.๒.๓ **ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นตอนการปฏิบัติในการฟื้นฟูบูรณะ** ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯปรับเปลี่ยนภารกิจในด้านการป้องกัน เป็นภารกิจด้านฟื้นฟูบูรณะ ผู้ประสบภัย หลังการเกิดภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๒.๓ **การแบ่งมอบบุคลากร พื้นที่รับผิดชอบ และทรัพยากร** ให้หน่วยงานที่อยู่ภายใต้สังกัดและหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องมีบทบาทในการป้องกันและจัดการสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยอิงอำนาจหน้าที่จะแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒๕๕๘ (บทที่ ๓) โดยแบ่งเขตรับผิดชอบ เป็นโซนพื้นที่รับผิดชอบ ๒ โซน แยกเป็นดังนี้

๒.๓.๑ **โซนที่ ๑ (โซนเหนือ)** ประกอบด้วย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า อำเภอยืนดง โดยมียกรผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนคนที่ ๑ เป็นประธานคณะทำงาน หัวหน้าส่วนราชการที่อยู่ในการกำกับดูแลของรองผู้ว่าราชการจังหวัดคนที่ ๑ สำนักงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอดังกล่าว รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะทำงาน

๒.๓.๒ **โซนที่ ๒ (โซนใต้)** ประกอบด้วย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย โดยมียกรผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนคนที่ ๒ เป็นประธานคณะทำงาน หัวหน้าส่วนราชการที่อยู่ในการกำกับดูแลของรองผู้ว่าราชการจังหวัดคนที่ ๒ สำนักงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอดังกล่าว รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นคณะทำงาน

๒.๔ หน่วยทหารในจังหวัดหรือที่ได้รับมอบหมาย กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด แม่ฮ่องสอน ประสานการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนร่วมกับ หน่วยทหารในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

(๑) ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับหน่วยทหาร ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่าง จังหวัดกับกรมทหารราบที่ ๑๗ (อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม) กองพันทหารราบที่ ๕ (อำเภอป่าฝาง อำเภอปางมะผ้า) กรมทหารพรานที่ ๓๖ หน่วยงานพัฒนาการเคลื่อนที่ที่ ๓๖ (อำเภอแม่สะเรียง อำเภอสบเมย อำเภอแม่ลาน้อย) ตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐

(๒) เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นให้ดำเนินการเป็นไปตามบันทึกข้อตกลงที่จัดทำขึ้น

(๓) เมื่อมีการประกาศกฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือมีคำสั่งจากผู้บัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือมีคำสั่งจากรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจะปรับสภาพเป็นศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังจังหวัด และขึ้นทางยุทธการกับฝ่ายทหาร

๒.๕ แนวทางปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์กรสาธารณกุศล การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัยเป็นการขจัดหรือลดความรุนแรงของภัย รวมทั้งการรักษาขวัญกำลังใจของประชาชนและความเป็นระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครให้คงไว้ ซึ่งเป็นงานที่ทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการเพื่อให้สภาวะภัยหมดสิ้นโดยเร็วจึงจำเป็นต้องใช้กำลังอาสาสมัคร มูลนิธิ องค์กรสาธารณกุศลเข้าช่วยเหลือโดยมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อองค์กรสาธารณกุศลในเขตจังหวัดพร้อมสถานที่ตั้ง รายชื่อผู้ติดต่อ ประสานงาน หมายเลขโทรศัพท์ และทรัพยากรที่สามารถให้การสนับสนุนได้

(๒) ให้องค์กรสาธารณกุศลในจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ตลอด พร้อมอุปกรณ์และกำลังคนที่สามารถปฏิบัติการกิจได้ ๒๔ ชั่วโมง

(๓) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ถ้าเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณกุศลไปถึงพื้นที่ประสบภัยก่อน ให้กันเขตพื้นที่อันตรายและกันไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปยังพื้นที่อันตราย พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยทันที เพื่อดำเนินการควบคุมสถานการณ์สาธารณภัย

(๔) กรณีที่ได้รับการประสานจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล ให้องค์กรสาธารณกุศลจัดชุดเคลื่อนที่เร็วออกไปยังที่เกิดเหตุ และให้รายงานตัวที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เพื่อรับมอบหมายภารกิจในการปฏิบัติการ

(๕) ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรักษาความปลอดภัยในสถานที่เกิดเหตุ และพื้นที่รองรับการอพยพ

(๖) ประสานหน่วยแพทย์และพยาบาล อีกทั้งให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งลำเลียงผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล

(๗) อพยพช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยไปยังที่ปลอดภัยหรือพื้นที่รองรับการอพยพ

การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของจังหวัดต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการพลเรือน ทหาร ภาคเอกชน มูลนิธิร่วมบูรณาการให้การ สาธารณกุศล และองค์กร อาสาสมัคร/ ซึ่งจะต้องมีการประสานการปฏิบัติอย่าง ปฏิบัติการบรรลุลัทธประสงค์ตามที่กำหนดไว้เป็นระบบและเกื้อกูลกัน โดยมี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยประสานแผนงาน โครงการและบูรณาการปฏิบัติการป้องกันและ/ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งแผนฉบับนี้ได้กำหนดโครงสร้างการ บรรเทาสาธารณภัยของทุกภาคส่วน บังคับบัญชาและการประสานการปฏิบัติในภาวะปกติ

๓. การเตรียมความพร้อม

๓.๑ พื้นที่การเกษตร พื้นที่ลุ่มต่ำ จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีพื้นที่ลุ่มต่ำเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและลาดชัน

๓.๒ การแจ้งเตือน เป็นการให้ข้อมูลหรือแจ้งสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับภัยอันตรายหรือเหตุการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือคาดว่าจะได้รับผลกระทบ เพื่อให้เตรียมพร้อมรับสถานการณ์และสามารถอพยพ เคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัย ได้ทันเวลา

๓.๒.๑ การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ เป็นการติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณภัย รวมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน โดยมีส่วนราชการและหน่วยงานเกี่ยวข้องที่มีความรู้และเครื่องมือทางเทคนิค มีหน้าที่เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยจัดวางระบบสื่อสาร รวมทั้งให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมจัดหา อุปกรณ์และเครื่องมือสื่อสารสำหรับเชื่อมกับระบบสื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา โดยให้กองอำนวยการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอนสามารถวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ เพื่อตัดสินใจในการเตรียม รับมือกับสาธารณภัย

๓.๒.๒ การแจ้งเตือนล่วงหน้าเป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยไปยังส่วนราชการ หน่วยงาน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับและประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระยะเวลาสำหรับการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสาธารณภัยแต่ละประเภท โดยปกติควรมีการแจ้งเตือนล่วงหน้าก่อนเกิด สาธารณภัยไม่ต่ำกว่า ๑๒๐ ชั่วโมง ให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นหน่วยประสานงานกลางร่วมกับ สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการจัดวางแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติ ร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และแจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การแจ้งเตือนล่วงหน้าที่มีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันซึ่งสะดวกต่อการรับทราบและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับ

๓.๒.๓ การแจ้งเตือนภัย เป็นการยืนยันข้อมูลว่ามีโอกาสเกิดสาธารณภัยมากกว่าร้อยละ ๖๐ และเป็นการแจ้งแนวทางปฏิบัติให้กับส่วนราชการ หน่วยงาน กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับและประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อให้เตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยให้มีการแจ้งเตือนภัยไม่ต่ำกว่า ๗๒ ชั่วโมงก่อนเกิดภัย และมีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ได้แก่

- (๑) คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณภัย
- (๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและความยาวนานของภัย (ระยะเวลา)
- (๓) แนวทางการปฏิบัติตนของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชน
- (๔) การเตรียมความพร้อมรับมือ เช่น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดวางแนวทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติ ร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการแจ้งเตือนภัยเพื่อการส่งการไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต พร้อมทั้งให้สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับที่ทำการปกครองจังหวัดแม่ฮ่องสอน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน กำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้กับผู้ปกครองท้องที่และประชาชนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็ว โดยมีการปฏิบัติเพื่อเตรียมรับสถานการณ์เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับรายงานผลการปฏิบัติให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับตั้งแต่ได้รับแจ้งการเตือนภัยเพื่อเป็นการยืนยันการสื่อสารสองทาง (Communication way - Two)

๓.๒.๕ การรับมือและการอพยพ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ พิจารณากำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรเอกชนในการรับมือกับ สาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมถึงการจัดทำแผนอพยพและการฝึกอบรม โดยศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตเป็น หน่วยงานสนับสนุนทรัพยากร เครื่องมือพิเศษ ทั้งนี้ หากเกินศักยภาพที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ให้รายงาน กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางทราบทันที

๓.๓ การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การจัดเตรียมจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวต้องมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีการจัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว ประกอบด้วย ผู้จัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวซึ่งมี ทั้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ การบริหารจัดการข้อมูล ผู้อพยพจะต้องมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่เป็นไปด้วย

เมื่อคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ใดและในพื้นที่นั้นมีผู้อยู่อาศัย จะก่อให้เกิดอันตรายหรือ กีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการท้องถิ่น จัดเตรียมสถานที่พักพิงชั่วคราวเพื่อรองรับผู้ประสบภัย

(๑) จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่อยู่อาศัยชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัย ประชาชนและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัวหรือแต่ละชุมชน กำหนดสถานที่อพยพที่มีความมั่นคง แข็งแรง เช่น วัด โรงเรียน เป็นต้น

(๒) สืบสวนและจัดกลุ่มผู้ประสบภัยโดยแบ่งประเภทบุคคลตามระดับเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพล ภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ

(๓) เตรียมจัดการด้านสุขาภิบาลในศูนย์พักพิง เช่น สุขา การกำจัดขยะมูลฝอยและอื่นๆ

(๔) ประเมินการค่าใช้จ่ายที่ใช้ในศูนย์พักพิงชั่วคราว

๓.๔ แผนการอพยพ

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยในพื้นที่ใดและในพื้นที่นั้นมีผู้อยู่อาศัยจะก่อให้เกิดอันตรายหรือกีดขวาง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการ ท้องถิ่น และเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งอพยพผู้อยู่ในพื้นที่นั้นออกไปเฉพาะเท่าที่จำเป็น และเมื่อได้รับ แจ้งเตือนภัยจำเป็นต้องอพยพ ให้อำเภอ เป็นหน่วยงานหลักในการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย ท้องถิ่น/ หน่วยงานในพื้นที่และหน่วยงานในพื้นที่เป็นหน่วยสนับสนุนการอพยพ ภายใต้การสั่งการของผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ แล้วแต่กรณี และปฏิบัติ หน้าที่ตามแผนอพยพ ดังนี้

๓.๔.๑ จัดให้มีสถานที่ปลอดภัยและที่อยู่อาศัยชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัย ประชาชน และเจ้าหน้าที่ โดยจัดระเบียบพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัว หรือแต่ละชุมชน

๓.๔.๒ จัดกลุ่มผู้ประสบภัยโดยแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วย ทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ และดำเนินการปฏิบัติตามขั้นตอนการอพยพที่กำหนดไว้แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๔.๓ การอพยพประชาชนออกจากพื้นที่อันตราย ให้อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยงไปสู่พื้นที่ ปลอดภัย ดำเนินการเท่าที่จำเป็นและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ให้พิจารณาประเมินให้เกิดผลเสียหายทางด้านจิตวิทยา มวลชนด้วย

๓.๔.๔ การอำนวยความสะดวกในสถานที่อพยพ ให้จัดระเบียบสถานที่อพยพและอำนวยความสะดวก และจัดเวรยามรักษาการณ์ อันประกอบไปด้วย ตำรวจ อาสาสมัคร (อปพร.) หรือกำลังจากอาสาสมัครจากผู้อยู่อพยพ

๓.๔.๕ จัดให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค

๓.๔.๖ จัดให้มีการลงทะเบียนผู้ป่วย เพื่อเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้ที่ยังติดค้างอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย

๓.๔.๗ จัดให้การรักษายาบาลและบริการการแพทย์ฉุกเฉินแก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่อพยพ

๓.๔.๘ การอำนวยความสะดวกผู้อพยพ เช่น อำนวยความสะดวกด้านเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น การปฐมพยาบาล ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ บริการอาหารน้ำดื่ม การดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะจัดสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร จัดระบบสาธารณสุขพื้นฐาน จัดระบบการรับของบริจาคให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๓.๔.๙ การป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งร่างกายและจิตใจ ของประชาชนผู้ประสบภัย

๓.๔.๑๐ แจกความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มให้ผู้อพยพทราบเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้อพยพคลายความวิตกกังวล

๓.๔.๑๑ การอพยพกลับ เมื่อมีข่าวสารยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายประกาศยุติสถานการณ์ภัยให้รีบแจ้งผู้อพยพเพื่อเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

๓.๕ การจัดตั้งศูนย์พักพิง และการบริหารจัดการศูนย์พักพิง การสนับสนุนด้านอาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค และ สาธารณูปโภค (หน่วยงานรับผิดชอบจุดใด) ให้มีการพิจารณากำหนดสถานที่จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวขนาดใหญ่ ตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป สิ่งอำนวยความสะดวก หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หน่วยงานประสานงาน หน่วยงานสนับสนุนด้านต่าง ๆ แผนผัง เส้นทางหลัก สำรอง ในการอพยพ สำหรับพื้นที่ รองรับขั้นต้นความนำไปบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการเฉพาะภัย

๓.๖ แผนการจัดหาด้านงบประมาณ และการเงิน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยทหารในการปฏิบัติหน้าที่ (อ้างอิงแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๒๕๕๘)

๔. การจัดการภาวะฉุกเฉิน

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดจะจัดตั้งองค์กรปฏิบัติเพื่อรับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ วางแผนและบูรณาการหน่วยงาน ต่างๆ ในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันและรับมือกับเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๔.๑ เมื่อเกิดสาธารณภัยขนาดเล็ก (ความรุนแรงระดับ ๑) ให้ปฏิบัติ ดังนี้ เมื่อเกิดอุทกภัย วาตภัย และดินถล่มที่มีสถานการณ์สาธารณภัยขนาดเล็ก ๑ ความรุนแรงระดับ) ซึ่งอาจมีผลกระทบเป็นวงกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายตำบล ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ เข้าควบคุมสถานการณ์ ตามลำดับ

๔.๒ กรณีเกิดสาธารณภัยขนาดกลาง (ความรุนแรงระดับ ๒) ผู้อำนวยการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์

๔.๒.๑ เมื่อเกิดอุทกภัย วาตภัย และดินถล่มมีความรุนแรงของสาธารณภัยขนาดกลาง (ความรุนแรงระดับ๒) ขยายเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายตำบลหรืออำเภอ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอ ได้วิเคราะห์และประเมินศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากอุทกภัย วาตภัย และดินถล่มจากทรัพยากรในแต่ละด้านที่มีอยู่ในพื้นที่จนผ่านพ้นสถานการณ์ภัยพิบัติแล้ว เกินขีดความสามารถของผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการ อำเภอ ที่จะควบคุมสถานการณ์ได้โดยลำพัง หรือโดยเร็วให้ผู้อำนวยการอำเภอ ขอรับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการ จังหวัด เพื่อพิจารณาเข้าควบคุมสถานการณ์

๔.๒.๒ กรณีผู้อำนวยการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์ ให้โอนการบังคับบัญชาจากผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ไปขึ้นกับผู้อำนวยการจังหวัด

๔.๒.๓ เมื่อผู้อำนวยการจังหวัดเข้าควบคุมสถานการณ์ ให้จังหวัดสนับสนุนการปฏิบัติ ในการเผชิญเหตุสาธารณภัยแต่ละด้านอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งสั่งการให้ทุกหน่วยปฏิบัติ

(๑) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด ที่จัดตั้งขึ้น เป็นศูนย์บัญชาการสั่งการ ควบคุมสถานการณ์อุทกภัย วาตภัย และดินถล่มตามแนวทางการปฏิบัติที่กำหนดไว้ ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๙

(๒) หน่วยงานหลักประจำฝ่ายต่างๆ เช่น ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ฝ่ายแจ้งเตือนภัย เป็นต้น รายงานผลการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบให้ฝ่ายอำนวยการทราบและให้ฝ่ายอำนวยการสรุปและรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการสั่งการต่อไป

(๓) ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งความต้องการรับการสนับสนุน (ถ้ามี) และรายงานให้กองอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบทุกวันจนกว่าสถานการณ์ภัยจะยุติ

๔.๓ แผนการประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน

จัดแถลงข่าวและสรุปสถานการณ์อุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม ผ่านสื่อต่างๆ ให้นักเรียนทุกภาคส่วน สื่อมวลชน และประชาชนได้รับทราบสถานการณ์ภัยทุกวัน เป็นระยะๆ เพื่อมิให้เกิดความสับสนและตื่นตระหนก จนกว่าสถานการณ์ภัยจะคลี่คลาย โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้แถลงข่าว

หน่วยงานหลัก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน สถานีวิทยุกระจายเสียง อ.ส.ม.ท . จังหวัดแม่ฮ่องสอนสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ สถานีวิทยุชุมชนในพื้นที่ วิทยุกระจายเสียงหมู่บ้าน ชุมชน

๕. การสนับสนุน / การสื่อสารและโทรคมนาคม การติดต่อประสานงาน

(๑) จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรองและระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็วทั่วถึงทุกพื้นที่

(๒) ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร และวิทยุสื่อสารเป็นหลัก โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบวางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๕.๑ การสื่อสารหลัก ได้แก่

(๕.๑.๑) โทรศัพท์ / โทรสาร ๐๕๓-๖๑๔-๓๑๓

(๕.๑.๒) โทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบ CALL CENTER ระบบรับแจ้งเหตุ ฯลฯ

๕.๒ การสื่อสารรองได้แก่

(๕.๒.๑) วิทยุสื่อสารข่ายต่างๆ เช่น ระบบ HF/SBB ฯลฯ

(๕.๒.๒) รถสื่อสารเคลื่อนที่ เช่น รถยนต์ติดตั้งวิทยุสื่อสาร ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕.๒.๓) สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุชุมชน ระบบกระจายเสียงตามสาย

(๕.๒.๔) วิทยุกระจายเสียง AM/FM

(๕.๒.๕) ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม ฯลฯ

๕.๓ ระบบสื่อสารสำรอง ได้จัดเตรียมระบบสื่อสารสำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้งานได้เช่น โทรศัพท์ โทรสาร โทรศัพท์เคลื่อนที่ และเครือข่ายวิทยุสมัครเล่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๕.๔ ทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ ฯลฯ

ของหน่วยงานในพื้นที่ ผู้รับผิดชอบ และแนวทางการขอรับการสนับสนุน และค่าใช้จ่ายต่างๆ (ภาคผนวก ก)

๕.๕ การประกาศพื้นที่ประสบสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ เพื่อรับรองการเกิดเหตุสาธารณภัยให้กับผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ (หน้า ๗๐) เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖. ภาคผนวก

๖.๑ ตามคำสั่งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ ๙๐๓ / ๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประจำปี ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๖.๒ ผังการสื่อสาร

๖.๓ พื้นที่เสี่ยงภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลงนาม

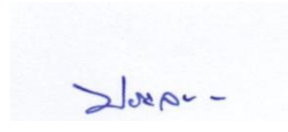
ผู้เสนอแผน

(นายเรืองฤทธิ์ ผลดี)

นายช่างเครื่องกลอาวุโส รักษาราชการแทน

หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้ให้ความเห็นชอบ

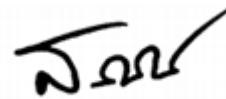

ลงนาม

(นายประจวบ อาจารย์พงษ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลงนาม

ผู้อนุมัติแผน

(นายสืบศักดิ์ เอี่ยมวิจารณ์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้อำนวยการจังหวัด